

AAKIRKEBY

HOVEDREDAKTION Nørregade 11-19 · 3700 Rønne · redaktion@bornholmstidende.dk
LOKALREDAKTØR Anette Vestergaard 5690 3088
REDIGERING & LAYOUT Jane Ballisager 5690 3042

DE GØR DET FRIVILLIGT

Bornholms Tidende har de seneste weekender sat fokus på de mange frivillige på Bornholm.

Vi har talt med ejendomsmægler Gurli Hansen, der lægger frivillige kræfter i Gældsrådgivningen på Bornholm.

Vi har været i Pedersker, hvor to af hovedkræfterne fra lokalforeningen forklarede, hvordan et spirende fællesskab ofte udspringer af nødvendighed.

I denne uge besøger vi brosjakket i Arnager.

Serien slutter i næste uge i Aakirkeby.

Kirsten Juni:

Frivillighed er mange ting

Af Anette Vestergaard

FRIVILLIGHED

Kirsten Juni fra Arnager står i spidsen for arbejdet med at søge midler til at renovere Nordens længste træbro.

Hun er tidligere turistchef i Nexø og mener ikke, man entydigt kan svare på, hvad der skal til for at lykkes med projekter, der er baseret på frivillighed.

– Sammenhold og fællesskab er en vigtig forudsætning for udvikling. Derudover skal man have en vision og et mål for, hvad det er, man vil. I Arnager har vi en vision om Mere Arnager – liv på land og vand. Den er kommet til verden på nogle borgermøder, som initiativrige borgere gennemførte med massiv opbakning fra borgerne i Arnager, siger Kirsten Juni.

Kirsten Juni slår også fast, at penge er vigtige, men slet ikke nok.

– En anden vigtig forudsætning er mennesker, der brænder for sagen og er villige til at bruge en masse tid på den. Eksempelvis at skabe interesse for sagen, skrive ansøgninger, synliggøre projektet via pressen og sociale platforme og ikke mindst folk, der kan tage sig af det praktiske, siger Kirsten Juni.

I Arnager lægger havnens brugere eksempelvis mange timer i vedligehold af både havn og bro, og der holdes sommerfest og loppemarked for at samle penge ind.

20.000 ind via mobilpay

I Arnager er Bådehavnen og Borgerforeningen de to lokale parter.

– Så er der opbakningen fra det omliggende samfund og fra støtter udefra, tilføjer Kirsten Juni, der for indenværende har indsamlet over to millioner til broen.

Broprojektet, der ventes afsluttet inden

Kirsten Juni har arbejdet utrætteligt på at rejse midler til broarbejdet i Arnager. Dels via fondsansøgninger, dels via crowdfunding. Nyeste tiltag hedder mobilpay, og Kirsten Juni oplyser at der på bare to uger er indsat over 20.000 kr på havneforeningens konto.

efterårsferien, er stadig et sted mellem 300.000 og 500.000 kr. bagud i forhold til budgettet, og Kirsten Juni har derfor som det seneste fået oprettet mobilpay, så personer, der ønsker at støtte brobyggeriet i slutspurtten, kan overføre penge direkte til Bådehavnens konto.

Det skete for to uger siden, og der er allerede løbet 20.000 ind på kontoen, oplyser Juni.

– Det er jo også frivillighed, konstaterer hun.

Broen til Arnager Bådehavn har været igennem flere totalrenovationer siden opførelsen i 1884. Her er brosjakket fra 1930'erne. Foto fra Bådehavnens hjemmeside.

En snes frivillige har om kort tid realiseret drømmen om en

Sjakket, sjakbajs

Tekst: Anette Vestergaard
Foto: Berit Hvassum

FRIVILLIGHED

Anders Schou Jensen fra Arnager har været med i broprojektet fra starten. Han er uddannet elektriker, ivrig laksefisker og har haft båd i havnen i 20 år. For fem år siden kom han med i bådehavnens bestyrelse, og han husker, hvordan der blev snakket om, at den gamle bro var ved at blive svag i knæene.

– Så besluttede vi, at vi måtte gøre noget, siger han.

Arnager Bådehavn er privatejet, og derfor var man i havnebestyrelsen helt på det rene med, at kommunen ikke ville sende kavalleriet og de store maskiner ud.

Dyrt men langtidsholdbart

I de første år gik tiden med at samle penge ind og finde ud af, hvilke materialer der skulle til.

– Vi valgte det hårde azobé-træ. Det er dyrt, men det holder længe, siger Anders

Schou Jensen og nævner havnebænken i Allinge som skrækeksempel:

– Den er lavet i Douglas-træ. Den er ti år gammel, og den er allerede begyndt at rådne.

Azobé-sorten er stenhård og forventes at holde op mod 100 år.

Mellem jubel og bekymring

Det gæet op og ned i planlægningsårene med vild jubel, når de store fonde begyndte at støtte projektet, og tilsvarende stor bekymring, når tidsplanen skred og økonomien nærmede sig totalt kollaps. Afslaget fra Slots- og Kulturstyrelsen i 2017 var en i særklasse slem skuffelse.

I uge 42 sidste år holdt maskinerne imidlertid klar på kajen, og arbejdet med at bryde den gamle bro ned kunne begynde. Fag for fag blev de gamle svage knæ og bropæle udskiftet, og arbejdet fortsatte hen over vinter og forår, dog afbrudt af ialt to måneders pause, hvor arbejdet lå stille, mens man ventede på nye forsyninger.

Anders Schou Jensen har været med hele vejen og har på turen lært en del om budgetopfølgning, indkøb af råvarer, tål-

Brosjakket i Arnager. Yderst til venstre Anders Schou Jensen, formand for Arnager Bådehavn, yderst til højre havnefoged Birger Jørgensen. Ved siden af ham Martin Hansen, der også er frivillig, og i midten de to brobissere Peter og Steffen fra PL Entrepriise. Foto: Berit Hvassum

2018 var et totalt anderledes år for mig som formand for Arnager Bådehavn. De mange opgaver der har været i forbindelse med brobyggeriet har i den grad taget min tid, kræfter og nattesøvn. Men jeg syntes, det har været det hele værd, nu jeg kan se, at vi nærmer os målet.

Anders Schou Jensens formandsberetning på Arnager Bådehavns generalforsamling i marts 2019

ny bro til Arnager Bådehavn: en og brobisserne

modighed og forhandlingsteknik.
– Her i foråret var vi ved at løbe tør for likvider, så der måtte jeg jo hive fat i politikerne for at få dem til at støtte os her til sidst, fortæller Anders Schou Jensen, der gik på pension for tre år siden efter 35 år som teknisk chef i Rønne Lufthavn.

Underskudsgaranti fra kommunen
Støtten kom i form af en midlertidig underskudsgaranti, som tillod brosjakket at fortsætte arbejdet, selv om der manglede 500.000 på kontoen.
– Jeg håber nu, at det ender med, at vi kun skal bruge 300.000, men lad os nu se, siger formanden for Arnager Bådehavn.

I starten var projektet budgetteret til 2,8 mio. kr., men i dag kalkulerer Anders Schou Jensen med 3,8. Der er indkøbt for over 1,5 mio. kr. dyrt træ, og dertil kommer to tømrere fra PLE, Steffen og Peter, der af de lokale har fået kælenavnet Brobisserne. De møder hver morgen kl. 6.30 og skal både have løn og forsynes med værktøj og materialer.
Anders Schou Jensen møder samtidig med brobisserne og giver sig sammen med en af de andre frivillige til at skrue skruer i.

Sådan nærmer de sig langsomt land. Brobisserne lægger plankerne ud, de frivillige går bagefter med boremaskiner og skruer.

En lang og tung proces
De første otte fag er lagt, nu mangler kun 17. Anders Schou Jensen kan med andre ord se land – og en snarlig afslutning på det årelange projekt med at renovere den 180 meter lange, nedslidte bro til Arnager Bådehavn.
– Vi er forhåbentlig færdig om seks-otte uger, siger han.
Han skønner, at han sammenlagt har lagt det, der svarer til trekvart årsværk, i broen. Når han ser tilbage, har det været en meget lang og til tider tung proces.
– Men vi har mødt meget stor velvilje alle steder. Også hos Winni Grosbøll (borgmester, (A), *red.*) og Carsten Scheibye (tidl. formand for Teknik- og Miljøudvalget, (V), *red.*), som har lyttet og hjulpet sagerne igennem det politiske system. Så nu tror vi på det, slutter Anders Schou Jensen.

Jeg gør det for havnen og lidt for mig selv

Af Anette Vestergaard

FRIVILLIGHED
Birger Jørgensen er havnefoged i Arnager Bådehavn og han har brugt en god del af sommeren på at ligge på knæ med en boremaskine i hånden:
– Jeg hjælper, fordi der er behov for det. Så kan vi komme lidt længere for de penge, vi har, siger Birger Jørgensen, der tidligere drev Bornholms Bremse og Koblingsservice i Nylars.
Birger Jørgensen er også med i borgerforeningen og taler efter sammenlagt 20 år i Arnager med en vis vægt, når han siger:
– Vi har et godt sammenhold herude. Vi hjælper hinanden. I år gik alle pengene fra sommerfesten til broen.
Birger Jørgensen har først for alvor meldt sig under fanerne i etape 2, der tog sin begyndelse i uge 29.
– De store ting skulle der specialfolk til. Jeg ville bare have gået i vejen, og desuden ville det have været farligt, siger Birger Jørgensen og hentyder til de store maskiner, der i efteråret blev anvendt under udskiftningen af broens bærende konstruktioner.

Broen med de 10.000 skruer
Nu skruer han skruer i sammen med blandt andet Anders Schou Jensen, Martin Hansen, Tommy Thorsen, Rolle

Havnefoged i Arnager Bådehavn, Birger Jørgensen.

Riis, Søren Sjøberg, Allan Kofoed og Kjeld Kiel.
Men de frivillige går kun ud to ad gangen.
– Der er ikke plads til flere. Vi går efter brobisserne og skruer skruer i plankerne, forklarer Birger Jørgensen og demonstrerer, hvordan det kræver to bor at sikre, at skruerne sætter sig rigtigt i det hårde azobé-træ.
Når brobisserne om få uger lægger de sidste planker ud, har Birger Jørgensen og de øvrige frivillige skruet 10.000 skruer i.
Han tænker sig lidt om, da han bliver bedt om at sætte lidt flere ord på, hvorfor han lægger timer og kræfter i broarbejdet i Arnager.
– Jeg gør det for havnen, og lidt for mig selv. Jeg er med til at bygge en bro, der skal stå her meget længe efter os.

Jakob Brandt følger brobissernes arbejde fra sit sommerhus i Arnager. Som det fremgår af de lange skygger på billedet, starter brosjakket tidligt om morgenen.

Foto: Jakob Brandt

En vis tilfredsstillelse

Af Anette Vestergaard

FRIVILLIGHED
Martin Hansen arbejder i udviklingsafdelingen i Jensen. Han har boet i Arnager siden 1998 og har i år brugt tre uger af sin sommerferie på at hjælpe med brodækket.
Han fisker laks fra sin trollingbåd og passerer brobisserne og de frivillige hver dag, når han skal ud på havnen for at kigge til båden.
– Så tænkte jeg, at jeg ligeså godt kunne hjælpe. Der er en vis tilfredsstillelse ved at få lov til at være med på et projekt, der har stået i så mange år.

Anders Schou Jensen glæder sig. Om to måneder kan han spadserere på en spritny, langtidsholdbar bro, når han skal ud til sin trollingbåd. En bro, han selv har brugt det meste af et år på at skrue sammen.